

אסף שמאי:

„כבר גמרת לעשות את כל הכיזמים של החופש!“

אנחנו כל-כך עסוקים בבטחון שלנו, שאיננו שמים לב לבעיות של אחרים. ציבור גדול של אזרחים קטנים וכמעט שווי-זכויות התחיל להתלונן בימים אלה. אחד מהם הוא בני בן ה-9, אסף. שקם עכשיו כל בוקר וצועק „נמאס לי מהחופש הגדול!“

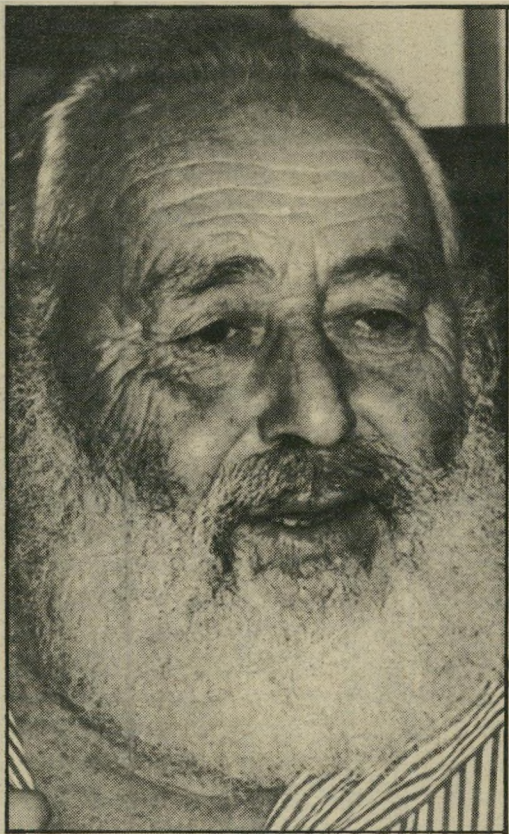
● **למה נמאס לך?**
 החופש הגדול הוא כסף, כי עושים בו המון דברים מהנים שלא עושים כל השנה. קמים מאוחר, הולכים להמון סרטים והצגות ומופעי-בידור, מבקרים חברים שגרים במקומות אחרים, רואים טלוויזיה עד מאוחר ועוד הרבה דברים טובים.

● **אז מה רע בזה?**
 העניין הוא שכבר גמרת לעשות את כל הכיזמים של החופש. ראיתי את כל הסרטים שרציתי, ביקרתי את כל החברים, ובשבועיים האחרונים זה נהיה סתם ניג'ס. כבר אין לי מה לעשות ואני משתעמם, ואתם מתעצבנים וצועקים וכל העסק נהיה גועלי. אם כבר יוצאים לאיזה מקום, זה סתם כשכיל לצאת מהבית ולהשתעמם בחוץ.

● **שנת הלימודים מתקרבת. מה דעתך לחזור על חומר הלימודים?**
 השתגעתי? משרד-החינוך קבע חופש של חודשיים כרי שחודשיים נול לא נלמד כלום.

● **אם נמאס לך מהחופש, זאת אומרת שאתה שמח לחזור ללימודים?**
 לא בדיוק. אני שמח לחזור לסדריון קבוע. במשך השנה אין כל-כך הרבה ציפיות לביילויים. אם לוקחים אותי לסרט בשבוע זה ממש פרס, בעוד שבחופש, פחות משלושה סרטים בשבוע אני מרגיש רפוק. את מבינה? בזמן הלימודים אין לי זמן להשתעמם.

● **אז הכל בסדר. ביום הלימודים הראשון תפתר הבעיה שלך לגמרי.**
 בטח. בשעתיים הראשונות של יום הלימודים הראשון אני אהיה נורא שמח. בשעתיים האחרונות כבר אתחיל לספור כמה ימים נשארו לי עד החופש הגדול. אני מכיר את עצמי. בעיקר אני אוהב שינויים.

דוד רודי:

„אנשים צודקים הם בדרך-כלל אנטי-פאטיים!“

מיספר תאונות הדרכים. מיספרי ההרוגים והמפצועים. עולים בכל שבוע בצורה מטורפת. כבר ברור לגמרי שלא רק באינפלציה אנחנו הראשונים בעולם. כבישים כמו שלנו, ואפילו יותר גרועים, ראיתי בכמה וכמה ארצות, ומכאן שהאשמה העיקרית היא בנהג הישראלי.

מה לא בסדר אצלו - שאלתי את הפסיכולוג ד"ר דויד רודי.

אני מניח, שאם מאוד משתדלים אפשר למצוא כל מיני סיבות וצידוקים, אבל לדעתי, הסיבה העיקרית היא שהנהג הישראלי, כמו האורח הישראלי, הוא חסר נימוס. דבר ראשון שהוא רוצה זה להיות צודק, ואנשים צודקים הם בדרך-כלל אנטי-פאטיים. על הכביש צריך להיות נימוס, ולא צודק.

● **אולי תסביר, מדוע לדעתך הוא לא נימוסי?**
 התרבות בישראל היא תרבות מאוד צעירה. הישראלי כבר הפסיק להיות אירופי או אסיאתי או אפריקאי. והוא עדיין לא הפך להיות איש תרבות ישראלי.

● **כולם כאן לא מתורבתים?**
 תתפלאי לשמוע, שבתוך מכונית על הכביש גם הדוקטורים שלנו ועורכי-הדין שלנו הופכים להיות בריונים. יש בנו תוקפנות סמויה גבוהה מאוד.

● **אבל זה בוודאי נגרם ממשוה, אולי מהמצב הביטחוני והכלכלי, אולי ממזג-האוויר הקשה בחודשי הקיץ.**
 צדקנות זו התכונה הכי גרועה בעולם. מי שרוצה, תמיד ימצא לעצמו צידוקים. אני כבר אמרתי לך את דעתי, שהבעיה הכי-גדולה היא חוסר-התרבות וחוסר-הנימוס. מלבד זאת, צריך לזכור שמכונית נותנת תחושת כוח עצומה לאדם. כמה שהאדם יותר חלש - הכוח הזה משלב אותו יותר.

● **מה אפשר לעשות, אם כן, כדי להסוך את הנהג הישראלי לאדם תרבותי, ואולי בכך להציל את חייו?**
 צריך להתלבש על הנושא הזה ברצינות. צריך לעשות הרבה תוכניות רדיו וטלוויזיה בנושא. צריך לכתוב על זה בעיתון. צריך להעסיק הרבה פסיכולוגים, כדי שיעשו תוכנית איך להקנות לאדם הישראלי חוקי תרבות והתנהגות נאותים ומתחשבים. צריך לטפח לו כל הזמן שלחיות ותוך זה לא בהכרח להיות פראירי. יש עכשיו קורסים כאלה שנותנים לנהגים לא זהירים. הם לא שווים כלום. מלמדים שם מה שכבר כולם יודעים. גם שם צריך לשנות את תוכנית הלימודים ולשים דגש על איך לא לרצות לנצח על הכביש, בכל השיטות שאפשר לגייס לעניין זה.

ארדון רובינשטיין:

„עודף אלכוהול פוגע בכל חלקה טובה!“

אפילו ריצ'רד ברטון הגדול מת מאלכוהול, או בעזרתו. האלכוהול הפך למכה קשה בארצות רבות בעולם. אצלנו הבעיה היא עדיין בחיתוליה, אבל בכל זאת היא בעליה מתמדת. ולכן כדאי לדעת קצת פרטים.

שאלתי את הרופא ד"ר ארדון רובינשטיין איזו כמות של אלכוהול מתחילה לגרום נזק לגוף.

קשה מאוד לענות על השאלה הזאת באופן מדויק. הרבה פעמים זה תלוי במיבנה גופו של האדם ובמצב בריאותו. יש אנשים שמפתחים נזקים אחרי כוסית אחת ליום, ויש אחרים שכמות גדולה מזאת לא תשפיע עליהם במיוחד, לפחות באופן מיידי.

● **אם מאיינט שלך ישאל אותך כמה מותר לו לשנות בלי שהדבר יזיק לבריאותו - מה תגיד לו?**
 אגיד לו שלאדם ממוצע שתי כוסיות ביום לא יגרמו נזק, אבל כמות גדולה מזאת כבר תתחיל להביא נזקים.

● **מה בדיוק עושה האלכוהול לגוף?**
 הוא פוגע בכל חלקה טובה: בכבד, בלב, בכליות, בבלב, במערכת העיכול, בפריות, וכמוכן - אין ספור פגיעות במערכת העצבים.

● **עד כדי מוות?**
 בפירוש כן. אפשר למות מדימום במערכת-העיכול, שנגרם מעודף אלכוהול, מהצטמקות הכבד, מדלקת הלב ובמפגיעה בשריר-הלב.

● **האם האלכוהול הפך כבר לבעיה בישראל?**
 בהשוואה לארצות-הברית ולמדינות מסוימות באירופה אנחנו קטנים מאוד. 20% מהפונים לחדר מיון אמריקאי באים עם בעיות של עודף אלכוהול. אצלנו יש מיקרים בודדים ממש.

● **אבל דובר לא פעם על עליה מתמדת בכמות צריכת האלכוהול בארץ.**
 יש אומנם עליה של שתיים בקרב הצעירים, אבל זה לא מתקרב בכלל לדרגה של מכה. עדיין לא צריך לדאוג.

● **האם אדם ששתה 15 שנה והמסיק - תחזור אליו בריאותו?**
 מה שניזוק בגוף - ניווק, אבל הוא יחזור לתפקד כאדם נורמאלי מבחינה מנטאלית.

● **האם יש מיספרים מדויקים של אלכוהוליסטים בארץ?**
 אחת הבעיות הקשות באוכלוסיה יהודית היא לקבל אינפורמציה מהימנה על כמות האלכוהול שהחולה שותה. יש נטיה ברורה להפחית, כנראה מסיבות סוציאליות, ולכן אני מסופק אם יש מיספרים מדויקים ואמיתיים.